

Mark Drakeford AM/AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid
Cabinet Secretary for Finance

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA-P/MD/1190/18

Simon Thomas
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

10 Mai 2018

Annwyl Simon,

Rwy'n amgáu ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Cyllid - *Rhoi Datganoli Cyllidol ar Waith yng Nghymru*.

Roeddwn yn gweld yr adroddiad yn grynoded defnyddiol o'r hyn sydd wedi'i gyflawni, ynghyd â'r heriau yn y dyfodol agos. Mae Llywodraeth Cymru yn falch o dderbyn y tri argymhelliad, sy'n unol â'r cynlluniau sydd gennym yn barod.

Nodaf hefyd fod yr adroddiad hefyd yn ystyried y trefniadau ar gyfer rhagolygon annibynnol o ran refeniw trethi ac yn dod i'r casgliad y byddai'r pwyllgor yn croesawu diweddariadau rheolaidd ynglŷn â chynlluniau Llywodraeth Cymru. Byddaf yn parhau i wneud hyn.

Rwy'n ddiolchgar i'r pwyllgor am ei waith craffu parhaus ar y broses o ddatganoli cyllidol.

Yn gywir,

Mark Drakeford AM/AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid
Cabinet Secretary for Finance

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ymateb Ysgrifenedig Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor Cyllid 'Rhoi datganoli cyllidol ar waith yng Nghymru'

1. Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu adroddiad y Pwyllgor Cyllid, sy'n ystyried y cynnydd a oedd wedi'i wneud o ran datganoli cyllidol ychydig cyn i drethi Cymru (y dreth trafodiadau tir a'r dreth gwarediadau tirlenwi) gael eu cyflwyno ar 1 Ebrill 2018. Dyma'r diweddaraf o bedwar adroddiad cydategol sy'n adolygu'r hyn sydd wedi'i wneud hyd yma ac yn ystyried yr heriau sydd o'n blaenau. Cyhoeddwyd yr adroddiadau eraill gan Weinidogion Cymru, Ysgrifennydd Gwladol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru.
2. Mae adroddiad ac argymhellion y Pwyllgor Cyllid yn gyson â'r hyn sydd yn yr adroddiadau cynharach. Mae'r argymhellion yn canolbwyntio ar agweddau'n ymwneud â chamau nesaf y gwaith gweithredu – costau trosglwyddo i'r dreth trafodiadau tir a'r dreth gwarediadau tirlenwi; cynnal sgiliau ac arbenigedd Awdurdod Cyllid Cymru a chodi ymwybyddiaeth trethdalwyr Cymru ynghylch cyfraddau treth incwm Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn cytuno â'r argymhellion.
3. Mae Llywodraeth Cymru yn ddiolchgar i'r Pwyllgor Cyllid am ei gyfraniad i'r broses o ddatganoli cyllidol hyd yma ac yn edrych ymlaen at y gwaith craffu y bydd yn ei wneud yn ystod y camau datblygu nesaf. Rydym yn ddiolchgar hefyd i'r llu sefydliadau ac unigolion eraill sydd wedi'n helpu i gyrraedd y cam hwn, ers i'r gwaith ddechrau o ddifrif pan lansiwyd Comisiwn Holtham yn 2008.

Mae'r ymatebion manwl i argymhellion yr adroddiad wedi'u nodi isod:

Argymhelliad 1:

Noda'r Pwyllgor nad yw'r costau trosglwyddo amcangyfrifedig ar gyfer trethi datganoledig o £1.8m wedi eu cadarnhau ac mae'n argymhell bod Llywodraeth Cymru yn parhau i fonitro'r costau hyn a herio unrhyw gynnydd pellach.

Ymateb: Derbyn

4. Ysgrifennodd Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) ataf ym mis Rhagfyr i roi gwybod bod costau'r trosglwyddo o dreth tir y dreth stamp a'r dreth dirlenwi i'r dreth trafodiadau tir a'r dreth gwarediadau tirlenwi yn debygol o godi. Roedd fy ymateb yn pwysleisio fy siom ynglŷn â hyn a'm disgwyliad y byddai cam nesaf y gwaith - sef rhoi cyfraddau treth incwm Cymru ar waith - yn nes at ffigur isaf yr amcangyfrif o £5m i £10m a amcangyfrifwyd gan CThEM. Gyda chytundeb CThEM, rwyf wedi rhannu'r ddau lythyr â'r Pwyllgor Cyllid.
5. Mynegais fy mhryder ynghylch costau cynyddol y trosglwyddo pan gefais gyfarfod â Swyddog Cyfrifyddu Ychwanegol CThEM ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru ym mis Ionawr, a dywedais yn glir y byddai unrhyw gynnydd pellach yn y costau yn cael ei herio'n gadarn.
6. Mae Trysorlys Cymru yn monitro'r costau trosglwyddo yn fanwl. Caiff adroddiadau am y costau eu hystyried yng nghyfarfodydd y bwrdd prosiect a'r bwrdd rhaglen a gynhelir ar y cyd â CThEM yn rheolaidd. Yn ogystal, mae fy swyddogion yn trafod yn rheolaidd â CThEM beth yw'r sail ar gyfer ei ragolygon, a dilysrwydd y rhagolygon

hynny. Rwy'n rhagweld y bydd CThEM yn cadarnhau'r costau terfynol yn ystod haf 2018.

Goblygiadau Ariannol

7. Dim.

Argymhelliad 2:

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai cynigion manwl ar gyfer cynllunio ar gyfer olyniaeth a throsglwyddo gwybodaeth gael eu datblygu a'u rhoi ar waith cyn gynted â phosibl.

Ymateb: Derbyn

8. Bydd creu a chadw gwybodaeth gorfforaethol yn hanfodol er mwyn galluogi Awdurdod Cyllid Cymru i gynnal corff sy'n sefydlog ac yn perfformio i safon uchel. Mae'r Awdurdod wedi nodi bod cynllunio ar gyfer olyniaeth a throsglwyddo gwybodaeth yn feysydd blaenoriaeth i'w datblygu yn ystod ei flwyddyn gyntaf.
9. Mae cynllun sefydliadol yr Awdurdod yn cynnwys nod i fanteisio ar ddoniau ym mhob rhan o'r Gwasanaeth Sifil a'r tu hwnt, trwy drefnu benthyciadau rhaglen ar gyfer rhai o'i swyddi. Bydd yr Awdurdod yn parhau i gynnig cyfleoedd benthycia er mwyn denu arbenigwyr ac elwa ar amrywiaeth o brofiadau, gan sicrhau'r un pryd bod ei strwythur yn dal yn hyblyg ac yn gallu ymateb i unrhyw newidiadau mewn gofynion yn y dyfodol.

Goblygiadau Ariannol

10. Dim. Daw unrhyw gostau ychwanegol o gyllidebau'r rhaglenni presennol.

Argymhelliad 3:

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai ymgyrch ymwybyddiaeth y cyhoedd fod yn flaenoriaeth allweddol wrth baratoi ar gyfer cyflwyno CTIC ym mis Ebrill 2019.

Ymateb: Derbyn

11. Bydd cyflwyno cyfraddau treth incwm Cymru yn gam pwysig mewn datganoli cyllidol – yn garreg filltir arall yn nhaith ddatganoli Cymru – ac yn uniongyrchol berthnasol i tua 1.3 miliwn o bobl sy'n byw yng Nghymru. Caiff y cyfraddau eu cyflwyno ar 6 Ebrill 2019. CThEM fydd y eu gweinyddu, a bydd y derbyniadau refeniw cysylltiedig yn cael eu rhoi i Lywodraeth Cymru gyda'r grant bloc.
12. Rwyf wedi ymrwymo i fynd ati mewn modd effeithiol, cydgysylltiedig a chyson wrth gyfathrebu â CThEM am gyfraddau treth incwm Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda CThEM i sicrhau bod y deunydd cyfathrebu ynghylch y gyfradd yn rhoi eglurder i unigolion a busnesau a'u bod yn amserol a chyson.
13. Yn ogystal â negeseuon CThEM drwy'r sianeli cyfathrebu sy'n bodoli'n barod, bydd pob trethdalwr sy'n byw yng Nghymru yn cael cadarnhad ysgrifenedig o'r newidiadau gan CThEM yn ystod hydref 2018, a bydd Llywodraeth Cymru yn arwain ymgyrch bellach i godi ymwybyddiaeth.

Goblygiadau Ariannol

14. Mae prosiect trosglwyddo CThEM ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru, sy'n cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru, yn cynnwys gwaith cyfathrebu ac ymgysylltu i wneud yn siŵr bod trethdalwyr sy'n byw yng Nghymru yn cael eu hadnabod yn gywir ac yn cael gwybod am y newidiadau. Ym mis Rhagfyr 2017, roedd CThEM yn amcangyfrif y byddai cyfanswm cost y trosglwyddo i'r cyfraddau rhwng £5m a £10m, sy'n sylweddol is na'r gost i Lywodraeth yr Alban ar gyfer prosiect cyfraddau treth incwm yr Alban (sef £20m). Mae disgwyl i CThEM ddarparu amcangyfrif manylach o'r costau yn ystod hydref 2018.

Mark Drakeford AC, Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid